

SAMENWERKINGSPROGRAMMA CENTRAAL- EN OOST-EUROPA

TOELICHTING BIJ HET “REGLEMENT HOUDENDE DE TOEKENNING VAN DE SUBSIDIES VOOR PROJECTEN IN CENTRAAL- EN OOST-EUROPA EN DE LANDEN VAN DE BUITENGORDEL”

OPROEP 2009

Belangrijk: lees eerst het officiële reglement betreffende de toekenning van de subsidies voor projecten in Centraal- en Oost-Europa en de landen van de buitengordel.

Wat is het Samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa?

Het Samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa is een van de instrumenten die de Vlaamse Regering bij het begin van de jaren '90 in het leven heeft geroepen om de bilaterale betrekkingen aan te halen met de landen die toen pas uit het 'Oostblok' waren gestapt. Jaarlijks werd een aanzienlijk budget voorzien voor de financiering van projecten waarbij het Vlaamse middenveld (instellingen, ngo's, gemeentelijke overheden, enz.) een projectpartnerschap aangingen met vergelijkbare organisaties in Centraal- en Oost-Europa om hen bij te staan bij de ontwikkeling van democratie en een vrije markteconomie. De overheid legde voor deze samenwerking in de voorbije jaren geregeld nieuwe geografische en inhoudelijke klemtonen, maar ook na de toetreding van 10 Centraal-Europese staten tot de Europese Unie bleef de Vlaamse overheid samenwerken met de landen van Centraal- en Oost-Europa bij de verdere uitbouw van een democratische samenleving, bij de opbouw van een vrije markteconomie en een evenwichtig sociaal model. De Vlaamse Regering wenst projecten te ondersteunen die ernaar streven het welvaart- en welzijnsniveau in de partnerlanden in Centraal- en Oost-Europa te bevorderen en tevens blijvende samenwerkingsbanden tot stand te brengen.

Met welke landen wordt samengewerkt?

Het Samenwerkingsprogramma was vanaf 2000 gericht op de landen die op het punt stonden te worden opgenomen in de Europese Unie. Nadat deze landen in 2004 (en in 2007) alle waren toegetreden bleven de prioriteiten van het Samenwerkingsprogramma toch mee bepaald door de graad van toenadering tot de EU die landen in Centraal- en Oost-Europa hadden gerealiseerd. Op basis daarvan werden de partnerlanden ingedeeld volgens drie pijlers:

- Pijler 1:** nieuwe lidstaten: Bulgarije, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Tsjechische Republiek
- Pijler 2:** Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Kroatië, Macedonië, Montenegro en Servië
- Pijler 3:** Moldavië en Oekraïne

Aan deze indeling zijn ook de budgettoewijzing, de doelstellingen voor de projecten, de algemene en financiële voorwaarden en de procedures gekoppeld.

Welk budget is in 2009 beschikbaar bij de Vlaamse overheid voor deze projectfinanciering?

Bij het Departement internationaal Vlaanderen is in 2009 voor de financiering van projecten in Centraal- en Oost-Europa het volgende budget beschikbaar:

Pijler 1:	1.170.000,00 euro voor steun aan projecten in de nieuwe lidstaten;
Pijler 2:	1.900.000,00 euro voor steun aan de projectwerking in Kroatië, Macedonië, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Montenegro, Servië en Kosovo.
Pijler 3:	450.000,00 euro voor steun aan projecten in de landen van de buitengordel (in 2009 Oekraïne en Moldavië)

Hoe wordt dit budget verdeeld over de landen? Zijn er vooraf quota bepaald?

- In pijler 1 worden geen quota per land vastgelegd. De ingediende projecten worden na beoordeling gerangschikt en de meest kwaliteitsvolle en creatieve voorstellen worden gefinancierd binnen het beschikbare budget, ongeacht het land waarop ze gericht zijn.
- In pijler 2: 700.000 euro is beschikbaar voor projecten in Kroatië, 450.000 euro voor Macedonië 750.000 euro voor de overblijvende landen van de Westelijke Balkan. Ook binnen dit budget worden geen quota per land vastgelegd. De projecten worden gerangschikt en de meest kwaliteitsvolle en creatieve voorstellen worden gefinancierd binnen het beschikbare budget.
- In pijler 3 gaat 450.000 euro naar projecten in Oekraïne en Moldavië. Ook hier worden geen quota per land vastgelegd. De ingediende projecten worden na beoordeling gerangschikt en de meest kwaliteitsvolle en creatieve voorstellen worden gefinancierd binnen het beschikbare budget, ongeacht het land waarop ze gericht zijn.

Verloop van de procedure indiening – beoordeling – selectie - betoelaging

Wanneer kunnen projectvoorstellen worden ingediend?

Zoals in het verleden kunnen Vlaamse promotoren in 2009 projectvoorstellen indienen voor samenwerking met partners uit de Centraal- en Oost-Europese (COE) landen. De oproep wordt bekendgemaakt op 22 december 2008 en projectvoorstellen kunnen tot uiterlijk 31 maart 2009 worden ingediend bij het Departement internationaal Vlaanderen.

Wie komt in aanmerking voor het indienen van projecten?

Elke onderneming, organisatie of instelling die haar exploitatiezetel heeft binnen de grenzen van het Vlaamse gewest, of een Nederlandstalige instantie met zetel in Brussel of een Vlaamse openbare instelling.

Wie heeft recht op een projectsubsidie?

Binnen het Samenwerkingsprogramma worden enkel facultatieve subsidies toegekend. D.w.z. dat het indienen van een aanvraag en het beantwoorden aan alle formele voorwaarden niet automatisch leidt tot het krijgen van een subsidie. De hele procedure (oproep, indiening, evaluatie, selectie, goedkeuring) moet leiden tot de kwalitatieve rangschikking van alle projectvoorstellen. Op basis van die rangschikking en rekening houdend met het beschikbare budget worden de projecten geselecteerd die in aanmerking komen voor subsidiëring.

- Binnen pijler 1 en pijler 3: zonder vooraf bepaalde quota voor de afzonderlijke landen;
- Binnen pijler 2: binnen de vooraf vastgelegde quota per partnerland als die uitdrukkelijk zijn aangegeven.

Subsidiëring van een project is slechts verzekerd op het ogenblik dat de minister het subsidiebesluit heeft ondertekend.

Hoe hoog is de tegemoetkoming van de Vlaamse overheid in de projectkosten?

Afhankelijk van de geografische focus van de projecten is de Vlaamse overheid bereid maximaal 50% of 85% van de totale projectkosten ten laste te nemen.

- Pijler 1: maximaal 50% voor Vlaanderen.
- Pijler 2: maximaal 85% voor Vlaanderen. De partners in het partnerland dienen ten minste 15% van de totale projectkosten ten laste te nemen.
- Pijler 3: maximaal 85% voor Vlaanderen. De partners in het partnerland dienen ten minste 15% van de totale projectkosten ten laste te nemen.

MAAR:

- Voor trilaterale projecten (of projecten waarbij partners uit meer dan een Centraal-Europees land zijn betrokken, bedraagt de maximale bijdrage van de Vlaamse overheid 50%. De overige kosten worden door het partnerland en de promotor en zijn partners gedragen. Ook voor trilaterale projecten geldt dat ten minste 15 % van de totale projectkosten moeten gefinancierd worden door de buitenlandse partners. Hierbij is van geen belang hoe zij die 15% onder elkaar verdelen.
- Commerciële promotoren die een aanvraag wensen in te dienen moeten - naast de inbreng vanwege het partnerland - ook zelf een minimale inbreng van 15% garanderen. Een commerciële promotor is een Vlaamse promotor die werkt onder het juridische statuut van een NV, bvba, cvba of VoF.

Hoe dien je een geldig projectvoorstel in?

Opdat de indiening van een project geldig zou zijn en opdat het zou worden geregistreerd, moet het ingediend worden:

- op de daartoe ter beschikking gestelde aanvraagformulieren voor 2009, in het Engels (behalve de gegevens en het adres van de promotor) en de bedragen uitgedrukt in euro. De promotor kopieert de cijfergegevens uit de Exceltabellen 4.2. en 4.3. in de daartoe bestemde tabellen in het Wordaanvraagformulier;
- d.m.v. één papieren (niet-ingebonden) exemplaar van het volledig ingevulde Worddocument, ondertekend door de Vlaamse hoofdpromotor, plus een elektronische versie van het volledig ingevulde Worddocument en van de volledig ingevulde Exceltabellen,
- vergezeld van een recente intentiebrief van de COE partner waaruit uitdrukkelijk het engagement van de partner blijkt om het project uit te voeren en financieel te ondersteunen. In de intentiebrief verklaart de partner kennis te hebben genomen van en zich akkoord te verklaren met de volledige projectbeschrijving en het reglement. De originele intentiebrief moet aanwezig zijn op het moment van evaluatie van het voorstel, op straffe van non-ontvankelijkheid;
- bij het Departement internationaal Vlaanderen (Aan Afdeling Buitenlandse Zaken, Departement internationaal Vlaanderen, Boudewijngebouw, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel), e-mail projecten-bcoe@vlaanderen.be vóór het verstrijken van de uiterste indieningsdatum.
- Projecten ingediend via het COE partnerland dienen aan dezelfde voorwaarden te voldoen (d.w.z. door het partnerland tijdig en volledig worden ingediend bij het Departement internationaal Vlaanderen en hoe dan ook ondertekend door de Vlaamse promotor).

*Welke projectvoorstellen komen **niet** in aanmerking?*

Voorstellen worden automatisch verworpen (en niet geëvalueerd), indien ze niet voldoen aan de volgende formele vereisten

- het aan de Vlaamse Gemeenschap gevraagde bedrag mag de vooropgestelde maxima niet overschrijden: maximaal 150.000,00 euro per jaar of voor een project van 12 maanden; maximaal 300.000,00 euro voor een project dat over 24 tot 36 maanden loopt;
- de maximale duurtijd van een project is beperkt tot 3 jaar;
- er moet een Vlaamse promotor (die de aanvraag ondertekent) en een COE partner (zowel naam van de instelling als verantwoordelijke met contactgegevens) worden vermeld;
- de promotoren en/of de buitenlandse partners mogen niet uitsluitend individuele personen zijn die in eigen naam handelen;
- wanneer de Vlaamse promotor een privébedrijf met winstoogmerk is moet een minimale inbreng van 15% vanwege de Vlaamse promotor worden voorzien. Die inbreng moet duidelijk worden aangegeven in de financiële tabellen. (Deze bijdrage jomt bovenop de verplichte minimale bijdrage van de COE partners.);
- er is een volledig ingevuld en gedetailleerd budgettair plan opgenomen.

De volgende projecten komen evenmin in aanmerking voor subsidiëring:

- projecten die hoofdzakelijk beperkt zijn tot de levering van materialen of goederen of het uitvoeren van infrastructurele activiteiten of bouwactiviteiten;
- eenmalige activiteiten zoals seminars, congressen, culturele manifestaties e.d. (behalve in Pijler I indien ze een aantoonbare meerwaarde opleveren);
- projecten die hoofdzakelijk het leveren van humanitaire hulp inhouden;
- projecten die grotendeels bestaan uit het toekennen van studiebeurzen aan Centraal-Europese studenten of deskundigen;
- onderzoeksprojecten, waarbij Vlaamse onderwijs- of onderzoeksinstituten eigen onderzoek, in samenwerking met een partner uit Centraal - en Oost-Europa, uitbreiden en de hoofddoelstelling dus niet de overdracht van Vlaamse kennis naar het partnerland is, maar eerder de uitwisseling of gezamenlijke opbouw van kennis;
- haalbaarheidsstudies. Studies komen enkel in aanmerking voor (mede)financiering indien de studie een noodzakelijk deel uitmaakt van een groter concreet project. Aanvragen die alleen de uitvoering van een studie op het oog hebben of algemeen verkennende studies worden uitgesloten;
- commerciële projecten. Een commercieel project is een project dat als voornaamste doel heeft een winstgevend activiteit of structuur tot stand te brengen, waar de promotor achteraf ook bij betrokken blijft. Het is dus de commerciële doelstelling die een project commercieel maakt; de juridische vorm van de promotor of van de buitenlandse partner (NV, VZW, overheidsinstelling, enz.) maakt hierbij geen verschil;
- projecten die in het Vlaamse adviescomité niet de gemiddelde score van 50% behalen;
- projecten die op een veto stuiten van het functioneel bevoegde departement.

Hoe verloopt de selectieprocedure? Hoe lang duurt ze?

Subsidiëring van een project is slechts verzekerd op het ogenblik dat de bevoegde minister het subsidiebesluit heeft ondertekend. Aan die ondertekening gaan de volgende procedurestappen vooraf:

Pijler 1 (de nieuwe lidstaten)

- Voor de projecten in de nieuwe lidstaten worden in samenspraak met de partnerlanden projectvoorstellen ingezameld.

- Daarna wordt een advies geformuleerd door het Departement Internationaal Vlaanderen en het functioneel betrokken departement.
- Ook het advies van het partnerland wordt gevraagd.
- Het inhoudelijke en financiële advies wordt bezorgd aan de minister bevoegd voor Buitenlands Beleid die beslist over de selectie van de projecten en het toegekende budget.
- In overleg met de departementen volgt een eventuele aanpassing van het budget alsook de afhandeling van de financiële procedure, waarna de minister het subsidiebesluit ondertekent.

Pijlers 2 en 3

- inzameling van de aanvragen;
- evaluatie en rangschikking door het Vlaamse adviescomité en door het partnerland;
- selectie tijdens een gemengde bijeenkomst Vlaanderen - partnerland;
- principiële goedkeuring door de minister bevoegd voor buitenlands beleid van de lijst met voorgedragen projecten;
- aanpassing van het budget (in overleg tussen partnerland, departementen en promotor);
- financiële procedure (Inspectie van Financiën, eventueel voorleggen aan de minister van Begroting);
- ondertekening door de minister bevoegd voor buitenlands beleid.

Trilaterale projecten

- Indien een van de partnerlanden tot pijler 2 of pijler 3 behoort wordt de procedure voor pijlers 2 en 3 gevolgd. Indien het enkel om pijler 1 landen gaat wordt de procedure voor pijler 1 landen gevolgd.

Nadat het subsidiebesluit is ondertekend volgen nog deze stappen:

- notificatie (vergezeld van een verbintenis) wordt gestuurd aan de promotoren;
- ondertekening door de promotor van een verbintenis waarin start- en einddatum worden vastgesteld;
- in betaling stellen door de administratie van de eerste schijf.

Welke criteria worden gehanteerd bij de beoordeling?

- Bij de beoordeling en rangschikking van de aanvragen wordt veel belang gehecht aan de volgende formele punten:
  - de bijlagen moeten beperkt blijven tot intentiebrieven van de partners en brieven van de partnerautoriteiten. Dit betekent dat andere bijlagen niet in aanmerking zullen worden genomen bij de beoordeling (eventueel wel bij de samenstelling van het dossier: bijv. de statuten van de vereniging);
  - het door de Vlaamse overheid aangeboden aanvraagformulier dient te worden gebruikt als basis en geen van de tekstelementen (dus ook geen vragen) mag worden verwijderd. Alle vragen dienen te worden beantwoord. Indien de juiste draagwijdte van bepaalde vragen niet duidelijk is, kan om toelichting worden gevraagd bij het Departement internationaal Vlaanderen.
- Algemeen wordt door het Vlaamse adviescomité aandacht geschonken aan de mate waarin het project beantwoordt aan de volgende inhoudelijke criteria.
  - Gaat het hier om overdracht van kennis in een domein waar Vlaanderen grote expertise heeft opgebouwd?
  - In hoeverre is de overheid in het partnerland (in de eerste plaats het betrokken ministerie, de lokale overheden, ...) betrokken bij het tot stand komen van het project en hecht zij belang aan de realisatie ervan?

- Zijn de Vlaamse promotoren bekwaam om dit project uit te voeren? Beantwoordt het project inhoudelijk aan hun capaciteiten? Hebben ze eerder bewezen degelijke resultaten te kunnen afleveren?
  - Zijn de COE partners de (meest) geschikt(e); kan dit project (best) via deze partners worden gerealiseerd?
  - Zullen de COE partners instaan voor verspreiding van de resultaten? Worden ze gesteund door de (centrale) overheid?
  - Wordt de bijdrage van de Vlaamse overheid voldoende in de kijker geplaatst bij alle betrokkenen? Wordt er rekening gehouden met de communicatieplicht?
  - Zal dit project leiden tot concrete, aantoonbare resultaten waarvan de effecten meetbaar zullen zijn?
  - Zijn er garanties voor de duurzaamheid van het project nadat de financiering vanuit Vlaanderen wordt stopgezet of nadat de Vlaamse promotor zich zal hebben teruggetrokken? Bestaan er garanties dat een structuur zal zijn opgezet die ook in de toekomst zal blijven functioneren en gefinancierd zal worden?
  - Kan dit project worden overgedragen naar andere instellingen, steden, regio's, ... door de COE begunstigen zelf (niet door zelf nog eens het Vlaamse project te herhalen op andere plaatsen)?
- Ook de vorm en de duidelijkheid bij het beschrijven van het project worden beoordeeld.
- Het is van het grootste belang dat klaar en duidelijk wordt bepaald wat precies de nood is waaraan het project wenst te beantwoorden. Wat loopt mis of is nog op een onvoldoende hoog (EU-) peil bij de projectpartners? Wat moet worden verholpen of gewijzigd om te beantwoorden aan de door de EU gestelde normen?
  - Als het probleem duidelijk is geformuleerd, dient ook te worden bepaald waarheen men de begunstigen/partners wil leiden d.m.v. het project, wat men op langere termijn wil bereiken en welke de concrete posities zijn waar men na afloop van het project wenst te staan. Deze doelstellingen moeten concreet aantoonbaar zijn, meetbaar voor buitenstaanders! Er moet (d.m.v. gekwantificeerde indicatoren) worden aangetoond welke weg zal worden afgelegd tussen de beginfase en het eindpunt van het project. Wat zal er precies worden bereikt, hoeveel personen zullen zijn opgeleid, welke wijziging zal zijn gerealiseerd, welke kennis zal precies aanwezig zijn, tegen welke datum zullen de verschillende stadia doorlopen zijn?
  - Er moet dus ook een duidelijk werkplan/stappenplan - met strategische en operationele doelstellingen, taakverdeling en agenda worden opgesteld, dat op elk moment verifieerbaar moet zijn voor de administratie. Het is van het grootste belang dat een duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen de acties in het stappenplan en de indicatoren waarop deze acties kunnen worden geëvalueerd!
  - Er moet een duidelijke afstemming zijn tussen de verschillende stappen in het actieplan en het budget;
  - De ingezette middelen moeten aangepast zijn aan de te bereiken doelstellingen en aan de mogelijkheden van de partners. Er moet een redelijke verhouding zijn tussen het aantal opgeleide mensen en de kostprijs van de opleiding. Er moet op worden toegezien dat bijv. de reiskosten beperkt blijven (en dat de partner er ook in bijdraagt).
  - Bij de beoordeling van het budget zal de duidelijkheid van de verstrekte informatie en de redelijkheid van de aangerekende kosten een doorslaggevend belang krijgen.

Moeten projecten onder Pijler 1 aan specifieke vereisten beantwoorden?

Projecten onder Pijler 1 moeten beantwoorden aan specifieke vereisten. Er moet aandacht gaan naar het valoriseren van bestaande contacten, projecten die voor beide partijen meerwaarde opleveren, enz.

Voorbeelden van dergelijke projecten die in aanmerking komen onder pijler 1 zijn:

- ontwikkeling van netwerken tussen Vlaanderen en de partner landen, o.a. door middel van samenwerking tussen koepelorganisaties (kamers van koophandel, federaties, ...);

- organisatie van promotieactiviteiten die Vlaanderen beter zichtbaar maken in het partnerland (bijv. een Vlaamse week waarbij diverse actoren zoals Toerisme Vlaanderen, FIT, het Vlaamse Departement Cultuur, ...) en vice versa;
- ontwikkelen van twinning tussen steden of betrekkingen tussen provinciale of regionale autoriteiten via tussenliggende organisaties of door gezamenlijke acties op touw te zetten (bijv. samenwerking tussen VVSG en soortgelijke partnerorganisaties in het buitenland of verenigingen van steden zoals de Hanzesteden, seminaries voor gemeentelijke ontvangers, ...). Individuele stedenbanden worden niet gefinancierd;
- valoriseren van projecten die eerder werden uitgevoerd (bijv. indienen van projectvoorstellen voor EU-programma's gebaseerd op eerdere Vlaamse projecten) of voortbouwen op Vlaamse beleidsmodellen om beleid of actieprogramma's voor het partnerland te ontwikkelen;
- acties in het kader van interregionale samenwerking (INTERREG) waarvoor bijkomende financiering nodig is. De kosten van deelname van de Vlaamse partners in dergelijke projecten mogen echter niet zonder meer ten laste worden gelegd van de Vlaamse overheid. De Vlaamse partner dient ook zelf een redelijke bijdrage te leveren;
- stimuleren van bilaterale samenwerking van de partnerlanden met buurlanden (bijeenvragen van expertise uit Vlaanderen, een nieuwe lidstaat en een van de nieuwe buurlanden zoals bijv. Oekraïne, Albanië, ... om subsidieaanvragen op te stellen, wetgeving, grensoverschrijdende samenwerking, overdracht van vroegere projecten in Centraal- en Oost-Europa naar de nieuwe buurlanden, waarbij samenwerking tussen Vlaanderen en een nieuwe lidstaat wordt uitgebreid naar nieuwe buurlanden, enz.);
- bilaterale filmfestivals of culturele promotie-evenementen;
- conferenties en samenwerking over de nieuwe regionale situatie in Europa.

Wanneer worden de promotoren geïnformeerd over de stand van de procedure?

- De promotoren worden op de hoogte gebracht van de beoordeling na de principiële goedkeuring door de minister. Het budget van het project wordt dan besproken en eventueel aangepast.
- Tijdens de evaluatieperiode wordt geen tussentijdse informatie verstrekt aan de promotoren. Die worden opgeroepen deze afspraak te respecteren en dus niet nodeloos om een stand van zaken te bellen of te mailen.

Wanneer kan de subsidie als definitief toegekend worden beschouwd?

- Pas na ondertekening door de bevoegde minister van het subsidiebesluit wordt de definitieve beslissing van de financiering officieel, waarna het groene licht wordt gegeven voor de start van het project.
- Ook nadat de subsidie is toegekend moet de promotor het gebruik van middelen op een voor de overheid aanvaardbare wijze kunnen rechtvaardigen en bewijzen. Controle - ter plaatse of bij de promotor - door de administratie, de Inspectie van Financiën en het Rekenhof kunnen ertoe leiden dat niet gerechtvaardigde kosten worden verworpen en dat zelfs uitbetaalde voorschotten worden teruggevorderd.
- Jaarlijks voert de administratie in het buitenland enkele controlebezoeken van projecten ter plaatse uit. Er wordt van de promotor en de partners een volledige samenwerking verwacht, waarbij de leden van het controleteam toegang moeten krijgen tot de deelnemers, de lokalen en documenten die betrekking hebben op het project.

Praktische toelichting bij de budgettering

Vorbereidingskosten

- voorbereidingskosten kunnen in rekening worden gebracht als ze niet langer dan 6 maanden voor de indiening van het project werden gemaakt, als ze verantwoord kunnen worden, als zij noodzakelijk zijn voor het bereiken van de doelstellingen en als ze volledig toewijsbaar zijn aan het project. Zij moeten realistisch worden berekend. Een maximaal bedrag van 2500 euro wordt aanvaardbaar geacht voor planning en voorbereiding;
- kosten van vroeger ingediende projecten zijn niet aanvaardbaar.

Personeelskosten

Alle personeelskosten worden berekend aan de hand van loonstaten en het percentage van de tijd dat aan het project wordt besteed (en bij voorkeur omgerekend naar maandlonen).

- Het nut en de noodzaak van de lonen moet kunnen worden aangetoond in het stappenplan. Promotoren moeten blijk geven van een zuinig beheer en dat geldt zeker voor het inschakelen van dure externe experts in het project. De hoofdmoot van een project moet door de promotor en zijn partner zelf kunnen worden uitgevoerd. Lonen van plaatselijke medewerkers/partners dienen ook met loonstaten te worden gestaafd en zullen op hun redelijkheid worden beoordeeld. (Het is bijv. niet aanvaardbaar dat de bijdrage van de partners hoofdzakelijk met artificieel opgedreven plaatselijke lonen zou worden gerechtvaardigd.) Loonstaten van projectmedewerkers moeten niet als bijlage opgenomen worden bij het projectvoorstel, maar kunnen wel worden gevraagd bij de budgetonderhandelingen (fase 5 van de procedure – zie onder) en dienen bij de controle van de afrekening te worden voorgelegd.

Ondernemingen, organisaties en instellingen, andere dan onderwijs- en onderzoekscentra, die niet volgens overheidsbarema's werken:

- moeten de directe brutosalarissen van de betrokken bedienden en/of brutolonen van arbeiders met inbegrip van de wettelijk verplichte werknemers- en werkgeversbijdragen invullen. Alle personeelskosten van de personeelsleden van de Vlaamse projectverantwoordelijke en de partners die bij het project betrokken zijn dienen te worden vermeld;
- dienen in het aanvraagformulier een omschrijving te geven van het aantal en de functie (leidinggevend, kader, bediende of arbeider) van de personeelsleden die in het kader van het project werken. Bovendien moet een raming worden gemaakt van het aantal uren dat ieder personeelslid aan het project zal besteden. De promotor houdt hiertoe een register bij dat moet worden ingevuld met de namen van de personen en de door elk van hen aan het project bestede tijd.

Worden niet als personeelskosten aanvaard:

- bijdragen voor extralegale voordelen zoals groepsverzekeringen, extralegaal pensioen, ...;
- loonkosten voor "supervisie" (meestal door de ondernemingsleider).

Voor organisaties die al structureel worden gesteund door de Vlaamse overheid gelden de volgende opmerkingen:

- Wanneer de promotor een onderzoek- of onderwijsinstelling is die periodiek toelagen of andere overheidssteun verkrijgt (bijv. de financiering van de werkingskosten van de universiteiten ten laste van de begroting Onderwijs van de Vlaamse Regering), dient met het onderstaande rekening te worden gehouden:
  - loonstaten van personeel dat al verbonden is aan deze instellingen kunnen slechts aanvaard worden wanneer kan worden aangetoond dat het gaat om vergoedingen voor buitengewone prestaties;

- wanneer een personeelslid tijdelijk wordt aangeworven ter vervanging van een personeelslid (onderwijzend of niet onderwijzend), dan kunnen de kosten, verbonden aan deze aanwerving, plus de loonkosten voor deze vervanging worden aangerekend; enkel het loon van het vervangingspersoneel zal worden gesubsidieerd, zodat er geen sprake kan zijn van dubbele financiering.

Wat de loonkosten betreft hanteert de administratie de volgende normen:

- Er wordt gewerkt met 251 productieve werkdagen (231 + 20 verlofdagen) in een werkweek van 5 dagen en met 303 werkdagen (278 +25 verlofdagen) in een werkweek van 6 dagen. Hieruit volgt het volgende schema:

TABEL 1

	werkweek 5 dagen	werkweek 6 dagen
Aantal productieve dagen	251,00	303,00
Aantal vakantiedagen	20,00	25,00
Aantal werkdagen	231,00	278,00
Aantal werkdagen per maand = Aantal werkdagen/12	19,25	23,17
Aantal werkuren per maand = Aantal werkdagen per maand*7,6	146,30	176,07

- De volgende Vlaamse brutolonen worden als aanvaardbaar geachte maxima gehanteerd door het adviescomité:

TABEL 2

	Max. maandloon	Max. dagloon	Max. uurloon
Projectleiding	7700 euro	418 euro	55 euro
Experts	6600 euro	355 euro	48 euro
Medewerkers	5500 euro	292 euro	40 euro
Secretariaat	3300 euro	179 euro	23 euro

De buitenlandse brutolonen dienen realistisch te zijn en vergelijkbaar met de lokale loonlast. De brutolonen zullen worden vergeleken met de gemiddelde lonen per sector zoals die door Eurostat worden vrijgegeven.

Werkingskosten

- Werkingskosten mogen niet de hoofdmoot van het project uitmaken (dit zou teveel overdracht van materiaal betekenen). Hier horen geen kosten voor hardware thuis, wel softwarelicenties bijvoorbeeld.
- Als werkingskosten worden alleen kosten aanvaard die betrekking hebben op het project en die ook verifieerbaar zijn.
- Als werkingskosten worden beschouwd:
  - de rechtstreeks aan het project verbonden uitgaven voor verbruiksmaterialen, grondstoffen en gereedschappen waarvan de verwachte levensduur de duur van het contract niet overschrijdt (bijv. papier, batterijen, ...);
  - computerkosten en kosten voor het gebruik van andere, zeer gespecialiseerde apparatuur in Vlaanderen. Er moet rekening worden gehouden met de jaarlijkse afschrijvingskosten op basis van een minimale levensduur van 3 jaar en a rato van de reële gebruiksduur en bezettingsgraad van het materieel in het project;
  - huur die aan derden moet worden betaald voor het gebruik van gebouwen, lokalen, apparatuur en infrastructuur;

- allerhande belastingen en douanerechten die in het kader van het project moeten worden betaald en die niet gerecupereerd kunnen worden;
  - huur die aan derden wordt betaald voor het gebruik van voertuigen waarvan bewezen is dat zij voor de werking van het project onontbeerlijk zijn.
- Nota: Aanrekening van BTW
    - De Vlaamse overheid subsidieert onder geen enkel beding heffingen en belastingen die ten laste van de promotor vallen en die de promotor van om het even welke overheid kan terugvorderen. De BTW is hier een voor de hand liggend voorbeeld. In de mate dat de BTW, betaald door de promotor op diens aankoopfacturen, voor de promotor aftrekbaar of terugvorderbaar is, wordt hij niet gesubsidieerd.
    - Indien uit de door de promotor ingediende rapporten, rekeningstaten, ... blijkt dat het door de overheid te betalen totaalbedrag is samengesteld uit een globaal bedrag vermeerderd met een vast percentage BTW zal het bedrag exclusief BTW worden uitbetaald in de mate dat de BTW door de promotor aftrekbaar of terugvorderbaar is.
    - Evenmin kan de promotor bovenop het bedrag vastgesteld in het subsidiebesluit, BTW aanrekenen aan de overheid.
  - Worden niet aanvaard als werkingskosten:
    - afschrijvingskosten voor het gebruik van bestaande infrastructuur (gebouwen, materieel, installaties, meubilair en rollend materieel);
    - uitgaven in verband met distributie, marketing en reclame, tenzij in het project expliciet bepaald;
    - voorzieningen voor eventuele toekomstige verliezen of verplichtingen;
    - oninbare vorderingen;
    - representatiekosten van derden die niet rechtstreeks met het project te maken hebben;
    - verhuur aan zichzelf of "interne huuraanrekening". Dit is het aanrekenen van een huurprijs voor het ter beschikking stellen van gebouwen en infrastructuur omdat men het niet kan gebruiken voor de normale dagelijkse activiteiten;
    - computerkosten voor routinematig en kleinschalig (heel occasioneel) gebruik. Die moeten deel uitmaken van de overheadkosten;
    - kosten aangerekend door onderwijs- of onderzoeksinstituten voor het gebruik van de bestaande basisuitrusting wanneer de begunstigde de onderzoeksinstelling zelf is.
  - Het besluit tot de regeling van de vergoeding van de centrale beheerskosten en de algemene exploitatiekosten van de universiteiten, verbonden aan de uitvoering van wetenschappelijke activiteiten die door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd worden (dd. 14/07/1993), is niet van toepassing.

Overhead

- De overhead mag maximaal 15% van de personeels- en werkingskosten bedragen.
- Onder deze rubriek vallen allerhande vaste kosten die niet begrepen zijn in de andere kostenrubrieken:
  - kosten van administratie, interne huuraanrekening, beheer...;
  - onderhoudskosten;
  - verwarming, verlichting...;
  - postzegels, telefoon, fax, ...;
  - verzekeringen;
  - kleine reis- en verblijfskosten;
  - relatiegeschenken.

- In de budgettraming dient een verdeelsleutel voor toewijzing van kosten te worden vastgesteld. Ook hier geldt dat dit achteraf bewijsbaar dient te zijn a.d.h.v. facturen en/of jaarrekeningen.
- De overhead kan enkel aan het project gerelateerd zijn.

Investeringskosten

- In deze rubriek worden de kosten ondergebracht voor de aankoop van nieuwe uitrustingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het project (bijv. demonstratiematerieel, inrichtingskosten, basisapparatuur, software, rollend materieel, ...) en zijn aangekocht voor de uitvoering van het project. Machines, apparatuur e.d. kunnen enkel ingebracht worden indien zij noodzakelijk zijn om het hoofddoel van het project mogelijk te maken. De kosten voor die apparaten, ... kunnen slechts als afschrijvingen worden ingebracht (bijv. PC en softwarepakketten of –licenties op 3 jaar, voertuigen op 5 jaar, kantoor-meubilair op 10 jaar...);
- Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:
  - de uitgaven voor duurzaam materieel dat in de boekhouding van de promotor als vaste activa wordt geboekt. Voor deze uitgaven worden de afschrijvingskosten in aanmerking genomen in verhouding tot de reële gebruiksduur en de bezettingsgraad in functie van het project;
  - de uitgaven voor investerings- of uitrustingsgoederen ten behoeve van de partner in het buitenland. Voor deze kosten worden enkel de afschrijvingskosten tijdens de duur van het project ten laste genomen.

Reis- en verblijfskosten

- Wat reis- en verblijfskosten betreft, dient steeds te worden gestreefd naar een zuinige oplossing (geen business klasse, goedkopere maatschappijen, gecombineerde of langere verblijven).

Reiskosten

- Met reiskosten worden de uitgaven voor grensoverschrijdende reizen bedoeld. Uitgaven voor niet-grensoverschrijdende individuele reizen vallen onder de rubriek overheadkosten. Huur van voertuigen die onontbeerlijk zijn voor de goede uitvoering van het project vallen onder werkingskosten.
- Reizen moeten worden voorzien in het stappenplan. De kosten dienen aan de hand van facturen en betaalbewijzen te worden bewezen.

Verblijfsvergoedingen

- Op de website vindt u in het document ‘reis- en verblijfsvergoedingen 2009’ de maximale verblijfsvergoedingen die de Vlaamse overheid kan aanvaarden per per overnachting in het buitenland. In die bedragen zijn de volgende kosten inbegrepen: hotelkosten, persoonlijke maaltijden en de communicatie- en vervoerskosten binnen de agglomeratie waar men verblijft. Let wel: dit zijn absolute maxima die door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken worden gehanteerd voor zendingen van ministers, ambtenaren, e.d. De maxima mogen niet zonder meer worden toegepast: redelijke prijzen van logies in hotels van internationaal niveau dienen in rekening te worden gebracht. Hetzelfde geldt voor restaurantkosten, enz.
- Ook deze kosten dienen door facturen te worden bewezen. Enkel die verblijfskosten kunnen worden aangerekend die onmiddellijk toewijsbaar zijn aan het project en waar specifieke (en bewijsbare) projectactiviteiten plaatsvonden (toeristische uitstappen worden niet betaald).
- Kosten kunnen slechts een enkele keer worden opgenomen: als de partner de verblijven ten laste neemt kan de promotor die niet nog eens - ten dele - in

rekening brengen. Indien bij particulieren wordt overnacht, mag de helft van voornoemde maxima, zonder verdere bewijsstukken, in rekening worden gebracht. Wel moet het aantal verblijven in het buitenland aangetoond worden.

- Voor het verblijf van genodigden in Vlaanderen kan maximaal een bedrag van 150,00 euro per persoon en per overnachting voorzien worden wanneer in een hotel wordt gelogeerd. In dit bedrag zijn volgende kosten inbegrepen: hotelkosten, persoonlijke maaltijden, verzekeringen en de communicatie- en vervoerskosten binnen Vlaanderen. Wanneer het aantal verblijven vaststaat (bijv. via de hotelrekening), mag dit bedrag zonder verdere bewijsstukken in rekening gebracht worden. Indien bij particulieren wordt overnacht, mag 75,00 euro worden aangerekend.
- Deze maximale dagvergoedingen gelden voor korte verblijven van maximum één maand; voor langere verblijven zullen alleen fundamenteel lagere kosten worden aanvaard.

Externe kosten

Deze rubriek omvat de kosten van de prestaties die door externe organisaties, bureaus, ondernemingen, instellingen, ... in het kader van het project worden geleverd. De verhouding tussen promotor en externen zal zeer streng gecontroleerd worden. De basisexpertise moet bij de promotor zelf liggen.

- Als externe prestaties worden aanvaard (mits ze duidelijk toewijsbaar zijn aan het project):
  - vertalingen en het gebruik van tolken;
  - vergoedingen voor binnen- en buitenlandse experts en raadgevers;
  - vergoedingen voor studie-, engineering- en consulentenbureaus;
  - vergoedingen voor advocaten;
  - vergoedingen voor collectief vervoer (vb. huur van autocar en bestuurder);
  - vergoedingen aan derden voor het inrichten van seminaries, studiedagen, lezingen, deelname aan culturele activiteiten, ... (met inbegrip van de daarbij horende vergoedingen voor sprekers, de huur van lokalen, de kosten voor drank en maaltijden, documentatiekosten,...);
- Promotoren moeten blijk geven van een zuinig beheer en dat geldt zeker m.b.t. het inschakelen van dure externe experts in het project. Voor het vergoeden van experts moet de betaalde loonkost worden verantwoord aan de hand van bewezen expertise en de relevante ervaring. Het beroep op externe gespecialiseerde expertise moet strikt beperkt zijn in tijd en afdoende verantwoord zijn in de aanvraag. Enkel loonkosten die redelijk zijn zullen worden aanvaard. De tarieven die in Vlaanderen gelden, mogen niet zomaar overgenomen worden voor de loonkosten in de Centraal-Europese landen.
- Worden niet aanvaard:
  - vergoedingen voor geneeskundige zorgen;
  - te betalen schadevergoedingen als gevolg van burgerlijke aansprakelijkheid.

Cofinanciering van andere organisaties of overheden

- Alle vormen van cofinanciering bij de uitvoering van het project moeten in de begrotingsposten duidelijk gepreciseerd worden. Deze cofinanciering moet aan de hand van stavingdocumenten, gelijkwaardig aan de stavingdocumenten van de Vlaamse partners en promotoren, bewezen kunnen worden.